

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1661

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1295

C O D I C E S

1296

*Kados, kados, kados: El Sabaoth
Agios, agios, agios: kirios, o Theos, ton Stratōn;*

Georgius, non *Gregorius*, ut quidam, Benignus, aliis Syracusanus, aliis Ragufinus, aliis generatim Epirota vel Illyricus, sed *Sebastiano Dolci* in *Fastis lit. Ragusinis* p. 24. *Bosniensis* ex familia *Dobrotich*, unde se *Benignum* dixit, cognomento *Salviatus* a *Salviatis Florentinis*, O. M. primum *Calliensis*, ut vidimus, *Episcopus*, dein *Archiepiscopus Nazarenus* varia scripsit, quae habes in *Mongitoris Bibl. Sic. append. ad T. I. Ughellii Italia Sacra T. II. col. 906*. *Fabricii Bibl. med. et inf. Lat. edit. Patav. T. III. p. 33*. Item in *Montfauconii Bibl. Bibl. Mss. Lamii Cat. Codd. mss. Bibl. Riccard. p. 208*. *Bandinii Cat. Codd. Lat. Bibl. Laur. T. I. p. 468*. *III. p. 214*. Ex his tamen typis excusa non novimus, nisi *Propheticas Solutiones*. *Florentiae. 1497. 4. Librum de Natura coelestium Spirituum, quos Angelos vocamus*. *Florent. 1499. f. Septem et septuaginta in opusculo Magistri Niccolai de mirabilibus reperta Mirabilia*. *Ibid. f. a. 4. et Defensionem Joannis Reuchlini. f. l. 1517. 4.* In hoc ultimo Opusculo Contemplationum nostrarum ita meminit: *Ille ego, qui cum Calliensis essem Episcopus, et sanctae Crucis Cardinalis Reuerendissimi, sedisque Apostolicæ Legati meritissimi vestigia sequerer, Germanicas Contemplationes, quarum altera de Christianæ victoriæ ve-*

xillo, altera de *Virginis Matris assumptione mirificos Tractatus* continebat, edidi. Nunc Romæ *Archiepiscopus Nazarenus* existens &c.

CCCXXXIII.

Codex membraneus lat. Sec. 7⁶⁴ XII. Folior. 89. 8. luculente exaratus, rubricis distinctus et olim *Sancte Margarete in Osterhouen*, quod ab a. MCXXVII. nobile in *Bavaria Canonicorum D. Norberti Collegium* fuit, complectitur sequentia: I. *Incipit Acervus Testimonii De Uirginitate Partus Beatæ Mariæ*. Initium Prologi: *Lebor Diuinorum non tam pompam uerborum quam rerum ueritatem in his que dicuntur perpendicularere debet. &c.* Occasio scribendi mox ita exponitur: *Est questio de beate Marie partutrum christum more aliarum feminarum genuerit. scilicet quod illius naturæ contumelias passa fuerit. an sicut conceptus ita et partus diuinus extiterit. Sed unde in questionem hoc uenerit. causa bec est. Libellus sancti ieronimi de uirginitate beatæ mariæ contra beluidum quem eatenus usque id temporis non uideram nec legeram. uenit in manus. Legi. placuit. quia eandem ydram in profanis capitibus suis strenue ac irrecuperabili suffocauerat. Ueruntamen in ultima eiusdem monstri capititis succtione reliquit germen. unde simpliciores*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1661

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1297

D O G M A T I C I .

1298

pliciores scandalizari possunt. in quo consentire uidetur errori eiusdem beluidii. fateor ego quoque cum venissim id loci. besi. Cumque diu mecum agitasse. tandem apud me diffiniui. aut me non intelligere. aut ieronimum peius beluidio errasse. Credere tamen non poteram. presertim cum ipse sibi omnino super bac re contrarius alias inueniatur. sicut post uidebimus. Cepi ergo uoluere et medicare sententiam. quomodo potui. tandemque uisum est mibi. ieronimum hec concessisse. non affirmatiue dixisse. Nolui enim sententiam precipitem dare. Que sint autem de quibus dico. posito utriusque beluidii et ieronimi capitulo post uidere est. Et quibusdam interjectis de Opusculi sui Titulo, quem ab *Acervo Lapidum*, quo obrutus est *Achan Jos. C. 7.* mutuatus est, proponit dicta *Capitula de prompta ex Hieronymi L. contra Helvidium* sub finem a verbis: *Nunquid non quotidie &c. usque ad verba: Nec hoc ideo dicimus &c. quae in edit. Vallarsii habentur Opp. Hier. T. II. p. 226. nn. 18. 19.* Offendunt porro Nostrum in his verbis ea, quibus *Hieronymus* innuere uidetur, claustrum Virginitatis *Mariae* in partu violatum fuisse, quod ante illum jam adverterat *Idelfonsum Tolet.* cuius locum prolixum e *Serm. de Parturitione et Purificatione S. Mariae* subdit pag. cit. *Vallarsius*, quiue eo redit, ut ostendat, *Hieronymum* ea solummodo figura uisum fuisse, quam Rethores *Concessionis* adpellant. Atque id

textum ejus expendenti satis liquet, ut adeo nimium morose tricitur cum eo Noster, qui tandem relicto *Hieronymo Lapidem* in *Helvidium* jacere orditur; sunt vero hi totidem Testimonia, videlicet *Lapis Mariae, Aaronis, Salomonis, Esiae, Ezechieli, Danielis, Gregorii Papae, Augustini, Hieronymi, Leonis Papae, Ambrosii, Graeciae PP.* nempe *Graecorum* in globo, quae omnia ratiocinio suo illustrat, et demum *Lapidem* suum adjicit ita de *Helvidio* concludens: *Igitur cuius culpam (patris Cham) presumpsit. eius maledictionem merito in eternum sustinebit. Amen.*

II. fol. 18. p. 2. Eraso lineaे principio, quod fortasse Autoris nomen indicabat: *de eodem libello ad Adelbertum Patauiensis ecclesie uenerabilem archidiaconum.* Nulla *Adelberti* hujus in *Hansizii Germ. sacra* mentio. Invenio tamen *Monum. Boic. Vol. XII. p. 339.* Chartae cuidam *Osterboiensi* subscriptum a. 1155. *Ottонem Archidiac. Patav.* et p. 344. alteri chartae a. 1172. *Gotpoldum* itidem *Archidiac. Patav.* In charta priore *Ottонem* continuo excipit *Albertus Presb. et Sacrista Patav.* Fieri itaque potuit, ut hic *Albertus* sive *Adelbertus* inter *Ottонem* et *Gotpoldum* ad Archidiaconatum eveheretur, unde tempus, quo controversiam suam agitavit Noster, manifestum fieret. Hic porro sic orditur: *Domino A. Sande Patauiensis ecclesie archidiacono. Ille orationes et cor. Quis sim ex sumpta*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1661

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1299

C O D I C E S

1300

*sumpta materia cognoscetis. Dice-
re me nolui. ne propter nomen
istius temporis. et personam que
nulla in me est. quod scribo. per
se uile magis uilesceret. &c. Cra-
brones nempe fibi priori Scripto
excitaverat. fuereque. ut nar-
rat. qui illud igni damnassent. ni-
si Adelbertus obstitisset. Nomi-
nat inter Adversarios *Gregorium*
quendam medicum monachum. ait
que se *Libellum ei Apologeticum*
rescripsisse. quem quia cum festi-
nantia fudi. sine titulo dimisi. Hic
sic incipit. Nullus. nulli. nichil.
&c. De hoc postea. Hic inter-
rim*

III. fol. 22. *Incipit Palinodia.*
quod indignus et peccator diuina et
sancta scribere presumpsit. Initium:
Quod incorrupta. quod in-
maculata. quod virgo in partu bea-
ta maria permanserit &c.

IV. fol. 31. p. 2. Item *Palinodia* super eodem ad spiritum
sanctum. Initium: Audiam quid
loquatur in me dominus deus. Do-
mine sancte spiritus. tu es dominus
deus &c. Adhaeret et *Oratio ad*
Spiritum sanctum.

V. fol. 41. Item *Palinodia ad*
beatam mariam. Initium: Quid
loquar? Cui loquar? Domina ad
quam scribere &c. Nimium, si
quid video, paratragoediat No-
ster in arguento, in quo com-
munis Ecclesiae sensus alioqui pro-
eo facit, ut videre est apud *Peta-
tivium Theol. Dogm. T. VI. L.*
14. cc. 5. 6. Sed nondum satis.

VI. fol. 53. p. 2. sequitur *Li-
bellus Apologeticus* supra dictus
contra *Gregorium*, cuius *Prefa-*

tio uel Epistola, ut pariter dic-
tum, incipit: Nullus. nulli. ni-
chil; Libellus vero ipse: *Igitur*
*coniectis oculis in liminarem scrip-
torum tuorum paginam sursum in*
extremo margine ejusdem paginge
separatim scriptum uidi. Sancti
*spiritus assit nobis gratia. Dubita-
ui an esset penne probatio. an scrip-
toris inuocatio &c. Vides acutum*
esse Απολογητην nostrum; addo
et pro aevo suo literis sacris et
profanis egregie excultum, quod
frequens PP. item *Aristotelis*,
*Horatiique usus probat. Frequent-
ter Adversario illud ingerit: Si*
quid mordacius scribo. philosophi
patientiam probo. Ita finit etiam:
*Si quid mordacius scripsi. patien-
tiam philosophi probauit. Ceterum*
haec de Modo virginei Partus
Controversia jam Sec. IX. agita-
ta fuit inter *Paschas*. *Ratbertum*
et *Ratramnum Corbejenses*, quo-
rum Opuscula habes in *Dache-
rii Spicil. edit. Paris. 1723. f.*
p. 43. et p. 52. Posterior No-
stro contrarius in *Germania* ortam
ait.

VII. fol. 67. *In Assumptione*
S. Marie V. Sermo hic incipit:
Dies iste dies laudis est. Laudis
autem huius causa est beata uirgo
maria &c. et finit: ad banc beatitudinem
participandam adiuua nos
Mater dei. Amen.

VIII. fol. 75. Sermo in nat-
uitate *S. Marie V.* Initium: *Hoc*
mare uisibile et nauigabile habet
multa discrimina &c. Abrumpitur
vero in his verbis: *qui puluis pig-
mentarii est. quod de spiritu sancta*
conceptus — — —. Hos sermones
putem

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1661

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars II. Wien 1794.

1301

D O G M A T I C I

1302

putem innuere Nostrum, dum supra in Praef. ad Adelbertum ait: *quedam alia que de beata maria scripsi. que adbuc in scedis sunt. uobis examinanda tamquam quintilio uel aristarcho libens offeram.* Prolixior fui in recensenda hac Sylloge, quod penitus ignotam arbitror. Atque utinam Autoris, qui fortasse Sodalis Osterborianus

fuit, nomen Codex quispiam alias proderet! Sed nempe vereor, ne nosfer fit unicus.

IX. fol. 83. alia manu, et alio Autore, ut quidem stilus suadet, absque Inscriptione primaria, sed titulis miniatis interstinctum *Carmen de Corpore et Sanguine Christi*, cuius ingressus:

Simpliciter fusa te non moueat mea muſa.

Arte uel ex usu bene nescio ludere uerſu.

Eſt humilis muſa. ſed compensat pia cauſa.

Sunt mea materia mense christi ſacra diua &c.

Traditur Doctrina de Transubſtantiatione; *Titulo* autem penult. dicitur ſolum Corpus Domini fine Calice tantum dari In-

firmis, aut quando in Festis unus eſt Plebanus, qui Sacramentum distribuat

Ipſe carens alio ſacro quoquaque miniftro.

Ceterum:

Quando potest fieri debent ſimul utraque ſumi.

Titulo ult. de ſolo Calice absque Pane haec leguntur:

Accipitur uere christus totus ſub utroque.

Affunt infantes baptizati modo teſtes.

Corpus percipiunt. quod ſolo ſanguine ſumunt.

Ad reliquam ſpeciem quod habent necdum bene dentem.

Igitur et Communio Laicorum ſub utraque Specie, et Infantum Communio Seculo XII. etiamnum in usu fuit, deinceps ob variouſ abuſus intermiſti coepita a quibusdam Eccleſiis, dum a Latina penitus abrogaretur, Bohemis Sec. XIV. reclamantibus, ut notum.

Denis Codd. Theol. V. I. P. II.

CCCXXXIV.

Codex chartaceus, lat. Sec. 8²⁷ XVI. Folior. 164. 8. minute exaratus conſtat his partibus: I. Collectis Patrum et piorum Scriptorum testimoniiſ, quod Maria conceperit, pepererit, permaſeritque virgo. Videntur collecta ab

G